ఇండో ఇస్లామిక్ వాస్తు శిల్ప కళలు

...యుగంలో భారతీయ వాస్తు శిల్ప సాంప్రదాయాలతో పాటు, పర్షియన్ సంస్కృతి. వాస్తు శిల్ప సాంప్రదాయాల మేళవింపుతో ఒక విశిష్ట వాస్తు శిల్ప కళల అభివృద్ధి.

భారత దేశానికి వచ్చిన ఇస్లాం టర్కిష్ జాతి వారితో పర్షియన్ సంస్కృతి అవలంబించుకొన్నారు.

— ఇది పూర్తిగా హైబ్రిడ్ శైలి.

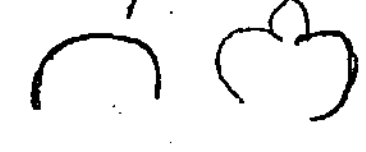
క్రీ.శ 6వ శతాబ్దంలో పర్షియన్ల కాలంలో వాయువ్య భారత దేశంలో (గ్రీకుల) రాక వలన గాంధార శిల్పకళ ఏర్పడితే. మధ్య యుగంలో ఇండో పర్షియన్

పరస్పర విరుద్ధ

భారత దేశ శైలి:—

స్తంభాలు, భీములు, slab శైలిలో భవన, దేవాలయాల నిర్మాణం జరుగుతుంది. (ట్రాబియేటెడ్) system అంటారు

ముస్లిం నిర్మాణ శైలి:— ARCUATE tru
పర్షియన్ భవ్యంలో ఎక్కువ స్తంభాలు, ఫ్లాట్ ఉండదు. వీటికి బదులు Arches. ఉండి, వీటిపైన గుమ్మటాలు ఉంటాయి.
(కమానులు)
ఇవి గుండ్రంగా / Dome ఉంటాయి. ఈ విధమైన పద్ధతిని

Flat Roof ఉండదు,

MANABADI.COM It's Ours
This document is submitted by Manabadi User, we are not responsible for any copyright violation. For any discrepancies please email us info@manabadi.com

ట్రాబియేట్ పద్ధతిలో బహుళ అంతస్తు నిర్మాణం చేయవచ్చు.
కాని పెద్ద కట్టడాలు కూడా ఇరుకుగా కన్పిస్తాయి.

DOME పద్ధతిలో బహుళ అంతస్తు నిర్మాణాలు చేయలేరు.
కానీ చిన్న కట్టడాలు కూడా పెద్దగా కన్పిస్తాయి.

— హిందు నిర్మాణంలో రకరకాల శిల్పాలతో అలంకరించారు.
ఏరకం కూడా పర్షియన్ వాస్తు శిల్పకళలకు అలవాటుగా ప్రాధాన్యత ఉండదు.

వాస్తు శిల్ప కళ పైన మతం యొక్క ప్రభావం చాలా ఎక్కువగా ఉంది.

పర్షియన్ శైలిలో Arabesque ఆధారంలో ఖురాన్ ను ~~కలిపి~~ జామెట్రిక్ ~~డి~~ డిజైన్ కలిపి వాటి విలువ శిల్ప నిర్మాణం జరిగింది.

Superior quality గల MORTAR ను ముస్లింలు పై కప్పు hang కాబడి ఉండటం వలన వీలు కలిగింది.

భారత దేశంలోని నిర్మాణంలో MORTAR ను అంత quality గా ఉండలేదు. కారణం pillers వలన పై బరువు ను ~~spot~~ సమానంగా మోస్తున్నాయి.

రెండు వాస్తు శిల్పకళలు కలిసిపోయి ఇండో పర్షియన్ వాస్తు శిల్పకళలు ఏర్పడినవి.

హిందు, ముస్లిం రాజులు ఇద్దరు ఇండో పర్షియన్ వాస్తు శైలిలో నిర్మాణాలు చేపట్టినారు.

— రాజపుత్రులు,

This document is submitted by Manabadi User, we are not responsible for any copyright violation. For any discrepancies please email us info@manabadi.com

MANABADI.COM It's Ours

రాజులు నిర్మించిన తరువాత కట్టడాలు,
మసీదులు వీటి గోపురాలు, ... గాంధి కోసం నిర్మించిన
Louts ... Domb, లాం ఆకారంలో నిర్మించారు.

ఈ కళ ప్రారంభం ను విశ్లేషించిన.

1. Delhi సుల్తానుల కాలంలో ఇండో పర్షియన్ శైలి మొదటి భాగంగా

2. భారతదేశంలోని ప్రాంతీయ రాజులు.

జౌనపూర్ - దక్కన్
గోల్కొండ - కుతుబ్ షాహీలు
బెంగాల్ - ఇలియాస్ షాహీలు
కాశ్మీర్ -

200 సంవత్సరాలు వీటి కాలంలో ఈ కళ బాగా అభివృద్ధి చెందగా దాని తరువాత క్రమంగా మొఘలుల 3వ దశలో మొఘల్ కాలంలో ఉత్కృష్ట స్థాయిలో వెళ్లింది.

మొఘల్ ఇండో పర్షియన్ శైలిలోని ముఖ్యమైన కట్టడాలు:-

1. అన్నింటికన్నా అద్భుతమైన కట్టడాలు (సమాధుల నిర్మాణం) సమాధుల పైన అద్భుతమైన కట్టడాలు eg:- తాజ్ మహల్. తుగ్లకుల కాలం నుండి ఈ సమాధుల పై నిర్మాణం ప్రారంభమైనది.

1. తాజ్ మహల్ - షాజహాన్, ముంతాజ్ సమాధులు Agra.
2. ఇతిమదుద్దౌలా సమాధి నూర్జహాన్ తండ్రి సమాధి Agra

www.manabadi.com

This document is submitted by Manabadi User, we are not responsible for any copyright violation. For any discrepancies please email us info@manabadi.com

క; ఇ సికిందర్ లోడి సమాధి (Delhi) Sulthan

4. బీజాపూర్ లోని గోల్ గుమ్మజ్ (మహమ్మద్ ఆదిల్ షా సమాధి)
ఇది Domb ప్రపంచంలోనే 2వ అతి పెద్ద గోమ్మటం.
ప్రపంచంలో అతి పెద్ద గుమ్మటం St. peter church
బాసిలికా Rome.

— 5. కుతుబ్ షాహి సమాధులు

<u>మసీదులు</u>

ఇస్లాం [illegible]

షాజహాన్ - మోతీ మసీదు ను Agra లో నిర్మించాడు

షాజహాన్ - జామా మసీదు Delhi (Central Mosque)

కుతుబ్ షాహీలు - మక్కా మసీదు

- జామా మసీదు గుజరాత్

~~అహ్మదాబా~~ అహ్మద్‌నగర్ జామా మసీదు

<u>మినార్లు:-</u>

~~ఈ~~ శైలిలోని వీటి నిర్మాణం జరిగింది

కుతుబ్ మినార్ - 71.4 మీటర్ల ఎత్తు

చార్మినార్ - 80 feet ఎత్తు

చాంద్ మినార్ - దౌలతాబాద్ - బహమనీ సుల్తానులు

నిర్మించారు. [illegible]

<u>మదర్సాలు:-</u> ముస్లిం విద్యను బోధించే పాఠశాలలు
మదర్సాలు అన్నారు. భారత దేశంలో వాస్తు శిల్ప

MANABADI.COM It's Ours
This document is submitted by Manabadi User, we are not responsible for any copyright violation. For any discrepancies please email us info@manabadi.com

MANABADI.COM™ It's Ours

క్య గొప్పది 3 అంతస్థుల నిర్మాణంతో చేసిన గవాన్ మదర్సా భారతీయ, ఇస్లాం సాంప్రదాయంతో నిర్మించారు.

భవంతులు / మహల్స్:-

1. ఫిరోజ్‌షా places ను ఫిరోజ్ షా తుగ్లక్ హౌజ్ ఖాస్ వేసవి విడిది Delhi లో నిర్మించాడు. ఒక పెద్ద tank లో హిందూ, ఇస్లాం శైలి సమ్మేళనంలో కట్టినది. తామర పుష్పాలు, స్వస్తిక్ గుర్తులను ఉపయోగించి ఉన్నాయి.
2. హిందోళ Palace T ఆకారంలో నిర్మించబడినది. మండు అనే ప్రదేశంలో ~~మధ్య~~ M.P లో బజ్ బహదూర్ నిర్మించాడు.
3. మహల్ హజార సుతూన్ (1000 స్తంభాలు) అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ Delhi లో నిర్మించాడు.
4. మొగల్ Palace లాహోర్, Delhi, Agra, ఫతేపూర్ సిక్రీ లో మొ॥ వాటిలోనున్న Palace ను నిర్మించినారు.

దర్వాజాలు:-

కట్టడానికి ముందు ఉండే వాటిని దర్వాజాలు. బౌద్ధ మతంలోని స్థూపాల చుట్టూ నాల్గు వైపుల తోరణాలు concept నుండి దీన్ని తీసుకొన్నారు.

www.manabadi.com

This document is submitted by Manabadi User, we are not responsible for any copyright violation. For any discrepancies please email us info@manabadi.com

MANABADI.COM™ It's Ours

1.* ఫతేపూర్ సిక్రీలో అక్బర్ నిర్మించిన బులంద్ దర్వాజా.
దీని ఎత్తు 178 అడుగులు.
- ఇది ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద gate way.
జామా మసీదు Entries గా బులంద్ దర్వాజా

2. Delhi లోని అల్లై దర్వాజా దీన్ని అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ నిర్మించాడు. ఇది కుతుబ్ మినార్‌కు gate way.
- అల్లై దర్వాజా ను హిందూ శిల్ప ప్రభావంతో ఎరుపు గా అలంకరించటం జరిగింది.

3. తీన్ దర్వాజ అహమ్మదాబాద్ గుజరాత్ లో వుంది. రాణి సమాధికి Entries గా తీన్ దర్వాజ వుంది.

కోటల నిర్మాణం:-

ఈ కోటల నిర్మాణంలో చాలా Palaces వున్నాయి. దీనికి కోట భవనముల సమూహాలు అన్నారు.
(Palace fortress complex)
మొదటి కోట భవనముల సముదాయం Delhi లో తుగ్లక్‌లు నిర్మించిన "తుగ్లకాబాద్".
ఆగ్రా కోట.
ఢిల్లీ కోట, గొల్కొండ.

This document is submitted by Manabadi User, we are not responsible for any copyright violation. For any discrepancies please email us info@manabadi.com

మధ్యయుగంలో - సంగీతం (లలితకళలు)

లలిత కళలలో ఇస్లాము సంస్కృతి ఎలా అభివృద్ధి అయినదో అదే విధంగా సంగీతంలో కూడా ఇస్లాము సంగీతం అయిన హిందుస్తాని సంగీతం ఏర్పడినది.

వేదకాలం నుండి సామవేదం, గాంధర్వ వేదం నుండి సంగీతం అభివృద్ధి జరిగి భారత దేశానికి ప్రత్యేకమైన శైలి ఏర్పరచుకొన్నారు.

ఖురాన్ లోని షరియత్ ప్రకారం సంగీతం వ్యతిరేకం కాని పర్షియన్ సంగీతానికి సంబంధించిన వాయిద్యాలు రాగాలను, సంగీతకారులను ప్రోత్సహించారు ఇస్లాం రాజులు. భారతీయ, పర్షియన్ సంగీత కలయిక మిళితం అయిన ఒక కొత్త శైలి అదే హిందుస్థాని సంగీతం ఏర్పడినది.

ఢిల్లీ సుల్తానుల కాలంలో హిందుస్థానీ సంగీతం మొదటి దశ.

మధ్యయుగంలో ప్రాంతీయ రాజ్యాల హిందుస్థానీ సంగీతం యొక్క రెండవ దశ

3వ దశ, అత్యున్నత స్థాయిలో వెళ్ళిన కాలం మొఘలుల కాలం.

సారంగి, తంబూర, రబాబ్ ఇవన్నీ పర్షియన్ సంగీత వాయిద్యాలు.

This document is submitted by Manabadi User, we are not responsible for any copyright violation. For any discrepancies please email us info@manabadi.com

అప్పటికే భారతదేశంలో పిల్లనగ్రోవి, వీణ వంటి వాయిద్యాలు ఉన్నవి.

రెండు సంగీత వాయిద్యాల కలయిక అనగా
వీణా + తంబూర కలయికతో సితార్ ఏర్పడినది.

తబలా, షెహనాయి కొత్తగా ఏర్పడినవి.

తబలా, సితార్ ను Delhi సుల్తానుల కాలంలో
అమీర్ ఖుస్రు కనుగొన్నాడని చరిత్రకారుల అభిప్రాయం.

అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ అమీర్ ఖుస్రుకు తోతి - ఏ - హింద్ అనే బిరుదును ఇచ్చారు

హిందుస్థానీ సంగీతంలోని 19 రాగాలను అమీర్ ఖుస్రు కనుగొన్నాడని చరిత్రకారుల అభిప్రాయం.

1.** ఖవ్వాలి. 2, ఖయాల్ (3) గార (4) సనమ్.
5. తరన

అమీర్ ఖుస్రు తర్వాత చెప్పుకోదగిన సంగీతకారుడు
పీర్ బోధన్ (గురు) — Delhi సుల్తానుల కాలంనాటి వాడు.

సూఫీ మత బోధనలు సంగీతం ద్వారా నిరక్షరాస్యులైన ప్రజలకు చేరువైనారు.

<u>2వ దశ ప్రాంతీయ రాజ్యాలు:-</u>

U.P జౌన్‌పూర్ ను పాలించిన షార్కీ వంశం వారు ప్రాంతీయ రాజ్యం వారి రాజులు. ఈ రాజులలో
[illegible] హిందుస్థానీ సంగీతానికి ప్రధాన కేంద్రం.

This document is submitted by Manabadi User, we are not responsible for any copyright violation. For any discrepancies please email us info@manabadi.com

MANABADI.COM™ It's Ours

మంది అనేక రాగాలను కనుగొన్నాడు.

M.P గ్వాలియర్ ను పాలించిన రాజా మాన్ సింగ్ – ఆస్థాన కళలు హిందుస్థానీ సంగీతం పై అనేక సంగీత గ్రంథాల ను వ్రాసినారు.

3వ దశలో మొగలుల కాలంలో అక్బర్ ఆస్థాన హిందుస్థాన్ సంగీతకారుడు గ్వాలియర్ వాసి తాన్ సేన్. ఇతడు [illegible] రాగాలను కనుగొన్నాడు.

నృత్యం:-

ఇండో పర్షియన్ శైలిలో కథక్ నృత్యం ఏర్పడినది.

13/12 మొఘలుల చిత్రలేఖనం - వాస్తు శిల్ప కళలు (లలిత కళలు)

మొఘలుల చిత్రలేఖనం:- ఇస్లాం మతం ప్రకారం చిత్రలేఖనాన్ని నిషేధించినది. కారణం ఇస్లాం ధర్మ శాస్త్ర ప్రకారం ప్రాణం ఉన్న జీవులను సృష్టించటం భగవంతుడిని అపహాస్యం చేసినట్లు అని వారి నమ్మకం.

కానీ మొఘలుల చక్రవర్తులు మొదటి చక్రవర్తి అయిన బాబర్ నుండి షాజహాన్ వరకు అందరు చిత్రలేఖనాన్ని ఆదరించినారు. బాబరు కాలంలో చిత్రకారులు పోషించబడలేదు కాని ఇతడు స్వీయ రచన అయిన బాబర్ నామాలో తనకు చిత్రలేఖనం పట్ల గల ఆసక్తిని ప్రస్తావించాడు. మధ్య ఆసియాలోని చిత్రకారుల పేర్లను గురించి చెప్పినాడు.

This document is submitted by Manabadi User, we are not responsible for any copyright violation. For any discrepancies please email us info@manabadi.com

13

మొఘలుల చిత్రలేఖనం యొక్క లక్షణాలు:-

1. కులీనతత్వం (Aristocratic) అనగా వీరి చిత్రలేఖనంలో ఎక్కడా సామాన్య ప్రజలు ఉండరు. కేవలం రాజకుటుంబం, వారి ఉన్నత ఉద్యోగులు మాత్రమే కనిపిస్తారు.

జైపూర్ శైలము, కాంగ్రా శైలము — H.P
పహారి శైలము — హిమాలయ శైలి
బసోలీ శైలం —
పౌరాణికాలు,
} ఈ భారతీయ చిత్రలేఖనంలో సామాన్య ప్రజలు, గ్రామీణ వాతావరణం ఉంటుంది.

Exotic విదేశీ ప్రభావం

2. మొఘలుల ఈ శైలి పర్షియన్ ప్రభావం, తర్వాత కాలంలో అక్బర్ కాలంలో చిత్రలేఖనం పై విదేశీ ప్రభావం ఉంటుంది.

3. ఆధ్యాత్మిక చిత్రలేఖనంలో కనిపించవు. లౌకిక, భౌతిక పరమైన ~~Metirilis~~ (Materialistic). అనగా రాజ దర్బార్, రాజకుటుంబాలు, రాజ యొక్క వేట, యుద్ధాలను చిత్రీకరించారు.

4. లఘు / కుడ్య చిత్రాలను 2 రకాల చిత్రలేఖనం ను ఆరంభించారు.

కుడ్య చిత్రాలు Direct గా భవంతులపైన, గోడలపై, పై కప్పులపై వేసే చిత్రాలు, ఫతేపూర్ వారు చాలా వేశారు.
[illegible] సౌందర్యమైన అస్ఫష్టంగా లాహోర్ Palace
కుడ్య చిత్రాలు ప్రసిద్ధి గాంచినవి.

లఘు చిత్రాలు:- వస్త్రం, కాగితం, చర్మం పై Painting [illegible] వేసే చిత్రాలు.

This document is submitted by Manabadi User, we are not responsible for any copyright violation. For any discrepancies please email us info@manabadi.com